

کلمات مترادف

خنجر: شمشیر... تیغ

داروندار: هیتی... دربار کسی مال و ثروت

رحمة الله: رحمت خدا بر او باد

مُفَصِّل: طویلانی...

طرز: شیوه

مُتُون: جمع متن... نوسه ها - متن ها

نثر: نوشته ای که شعر نباشد.

طِب: پیرشلی...

عَلَّامه: بسیار دانشمند

به تدریج: کم کم

رِحلت: کوچ کردن... در گذشتن

نَحْو: راه، شکل

مُعَاَصِر: هم عصر... هم (وره)

نقل کردن: بیان کردن، گفتن

هَجَر: جدایی، دوری

دَلَبَر: محبوب، معشوق

بر گزیدن: انتخاب کردن

تمدن: پیشرفت، شهرنشینی

بی: به لهجه ی همدانی؛ یعنی «باشد»

حاجت: نیاز... اجتناج

مرحمت: لطف، مهربانی

غوطه ور: تنبیه ور...

طلب: خواسته، آرزو

اجابت: پاسخ دادن...

جاودانگی: همیشگی

بذر دعا: دعا به بذر تشبیه شده

خوشا: خوش به حال...

مظلومیت: مورد ستم واقع شدن

نذر: نذر و نیاز...

سبز قامت: کسی که چهره و لباس سبز است

در اینجا منظور اماکن زیارتی است

همیشه اعداد در متون املائی باید با حروف نوشته شود.

مثال: هفت آسمان، چهارده معصوم، بیست دقیقه

الف: جای خالی را با اعداد مناسب پر کن. (با توجه به درس رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌رس)

(۱) ده‌خدا نزدیک سال کوشش کرد و در این مدت حدود نفر با وی همکاری داشته‌اند.

(۲) ده‌خدا در سالگی پدرش را از دست داد.

(۳) هرگز غفلت نکرد مگر روز به خاطر درگذشت مادرش و روز به خاطر بیماری سختی که دچار شد.

(۴) هزاران جلد کتاب، که در مدت و سال با او سخن‌ها گفته بودند.

ب: جاهای خالی را با حروف صحیح پر کن.

(۱) از بستر بر می‌خاستم و چراغ روشن می‌کردم.

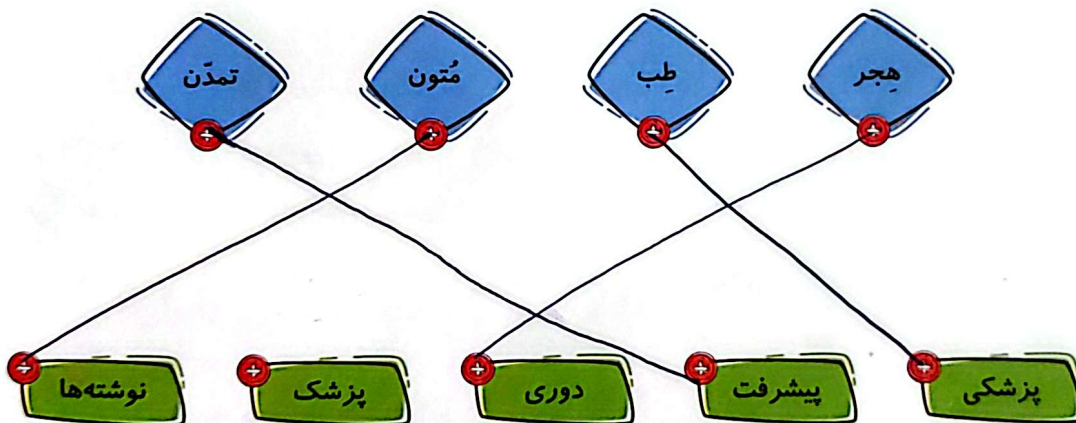
(۲) بی‌هیچ تاخیری جز دو روز رجعت مادرم تعطیل شد.

(۳) زهر هجری چشیده‌ام که می‌رس.

(۴) همه گویند که خدا یار منه چه جاجت کس.

تمرین

۱ معنی هر واژه را از میان کلمات داده شده، پیدا کن. (یک مورد، اضافی است).

۲ درستی ☒ و نادرستی ☒ جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: جمله‌ی: «نام را جاودانی نمی‌دیدم، به عدم شهرت طلبی ده‌خدا، اشاره دارد.» ☒

ب: منظور از «اسلحه‌ی تمدن جدید»، موشک است. ☒ منظور کلم است

پ: در ضرب‌المثل «کار نیکو کردن از پُر کردن است، پُر کردن؛ یعنی «لبریز کردن». ☒ منظور نادرست انجام دادن

۳ به بیان تفاوت‌ها و شباهت‌های دو چیز می‌گویند.

از بهترین یار و کامل انجام دادن است.

۴ ابیات زیر را به نثر روان، بازگردان.

الف: ای نام تو روییده به گلدان لبم در مرحمت تو غوطه‌ور روز و شبم در رحمت هستم.

ای بی‌نام تو با نریب علی به در گلدان می‌روزم، بر دهان من است بر فرو سب من غرق در بخشش

ب: خوشا آنان که الله یارشان بی به حمد و قل هو الله کارشان بی

خوش به حال کسانی که خداوند یار و یاورشان باشد و همیشه در حال ذکر و تسبیح و تحمید و تهللند

۵ واژه‌های ساده و غیر ساده را مشخص کرده و در صورت غیر ساده بودن، اجزای آن را تفکیک کن.

واژه	همکار	دانشمند	غفلت	کتابخانه	خاموش	سنگین	اطلاعات	بیماری
ساده			×		×		×	
غیر ساده	×	×		×		×		×
اجزای واژه	هم + کار	دان + دانش + مندر	کتاب + خانه	سنگ +ین	بیمار +ی			

۶ جمع مکسر هر یک از مفردهای زیر را از متن درس رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌پرس، پیدا کن و بنویس.

لغت	لغات	متن	متون
شخص	اشخاص	حد	حدود
علم	علوم	آیه	آیات

۷ نام مؤلف هر اثر را در مقابل آن بنویس.

الف: ترجمه‌ی روح‌القوانین: کلامی در هنر

ب: از گلوی کوچک رود: می‌سازد غنای علمی پور

منظور از آن سبز قامت، در شعر باران چیست؟

منظور از آن سبز قامت، در شعر باران چیست؟

۹ گزینه‌ی درست را مشخص کن.

الف: کدام گزینه می‌تواند در ارتباط با ضرب‌المثل؛ «کار نیکو کردن از پر کردن است، باشد؟

(۱) درس خواندن (۲) ✓ کار و تجربه (۳) انجام کارهای ثواب (۴) ✓ انجام هر کار، چندین مرتبه

ب: در میان واژگان زیر چند اسم غیر ساده وجود دارد؟

دار و ندار - تکاپو - سربازخانه - موعود - فیض - حضور - فراق - انواع

(۱) دو تا (۲) یکی (۳) پنج تا (۴) ✓ سه تا

خوانش و پردازش

۱۰ حکایت زیر را خوانده و به سؤالات مربوط به آن پاسخ بده.

حکیمی را پرسیدند: «از سخاوت و شجاعت کدام بهتر است؟» گفت: «آن که را سخاوت است به شجاعت حاجت نیست.»

«گلستان سعدی باب دوم»

الف: منظور از «سخاوت، چیست؟

بخشیدن

ب: حکیم، سخاوت را برتر دانسته است یا شجاعت را؟

سخاوت

پ: ویژگی‌های فرد سخاوتمند چیست؟

سجای است و برتری از بخشیدن ندارد و به این خشن نیست و رسته مال نیست

ت: دلیل بی‌نیازی فرد سخاوتمند به داشتن شجاعت، چیست؟

برای کسی که سخاوتمند است سجایت کن را دردی که بخشد پس صفت سجایت را در خود دردی.

